

стилистической принадлежности текста, лингвистического и экстралингвистического контекста, а также коммуникативного задания. В результате исследования нами было выявлено 6 основных значений конструкции «X is Y»: тождество, генерализация / конкретизация, имплицативность / каузальность, гипотетичность, необходимость или ее отсутствие, субъективное отношение к ситуации в целом.

©ГрГУ им. Я.Купалы

ФОРМИРОВАНИЕ ДИСКУРСИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА В СФЕРЕ УСТНОГО ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБЩЕНИЯ

Е.Н. БОСАК, Ж.А. КОРОТКЕВИЧ

For future foreign language teachers to master their communicative competence in the sphere of oral professional interaction, discourse competence formation is to become an integral part of training in both methodology of language teaching and foreign language learning. It can be done on communicative script basis

Ключевые слова: дискурсивная компетенция, сценарная основа

Необходимость повышения уровня дискурсивной компетенции будущих учителей иностранного языка в сфере устного профессионального общения является актуальной проблемой в процессе подготовки специалистов. Но стоит понимать, что правильно спланировать ход общения весьма сложно даже для носителей языка. В связи с этим, овладение основами сценарного педагогического общения является важной задачей для будущих учителей иностранного языка. Достижению положительных результатов в этой сфере может способствовать овладение типичными сценариями профессионального общения непосредственно в процессе языковой иноязычной подготовки будущих преподавателей. Формирование дискурсивной компетенции будущего учителя иностранного языка на сценарной основе логично вплетается в содержание курса методики, а также основных дисциплин специальности, связанных с практическим овладением иноязычным общением. Именно здесь возможно использование различных технологий обучения аспектам иностранного языка и видам речевой деятельности при одновременном знакомстве студентов с различными вариантами развертывания речевых сценариев. При таком интегрированном подходе на основе актуализации межпредметных связей студент постепенно и комплексно овладевает навыками определять цели и содержание обучения, выбирать адекватные методические модели уроков разных типов и видов, технологии их реализации, выстраивая соответствующие сценарии речевого взаимодействия с учащимися.

Немаловажной будет ориентация на уровень владения языком учащимися при выборе содержания речевого наполнения сценария. Сценарии легко наполняются различным речевым материалом и при необходимости поддаются расширению или редуцированию. Наряду со стандартными сценариями педагогического общения, в практике преподавания могут встречаться и сценарии с использованием имплицитных тактик речевого поведения, овладение которыми, как минимум, в рецептивном плане, также целесообразно включать в содержание обучения будущих учителей.

В качестве примера рассмотрим урок фонетики. За основу возьмем пошаговое составление диалога. В диалоге отражены основные понятия курса фонетики. Это свидетельствует о том, что формирование дискурсивной компетенции будущего учителя иностранного языка может происходить на любом этапе обучения, начиная с самых основ. Раздадим студентам карточки с разрозненными репликами диалога и дадим установку воспроизвести диалог в первоначальном виде. После выполнения студентами задания и проверки правильности его выполнения предлагаем выучить получившийся диалог наизусть и инсценировать его с применением элементов системы Станиславского. В процессе такой учебной работы студент не только обогатится знаниями и навыками в области практической фонетики, но и получит необходимый лексический материал для формирования своей дискурсивной компетенции как будущего учителя.

Более детальное рассмотрение данной проблемы, может предполагать разработку сценариев с использованием различных методик обучения аспектам иностранного языка и основным видам иноязычной речевой деятельности.

©БДУ

КАНВЕРГЕНЦЫЯ ФІЛАСОФСКАГА І ПАЭТЫЧНАГА Ё СУЧАСНАЙ БЕЛАРУСКАЙ І РУСКАЙ ПАЭЗІІ (НА МАТЭРЫЯЛЕ ТЭКСТАЎ А. РАЗАНАВА, І. БАБКОВА, Г. АЙГІ, К. КЕДРАВА)

А.С. БУЙКО, Л.Д. СІНЬКОВА

In work by analyzing the poetic texts Belorussian and Russian writers distinguished types of interrelations (convergence) philosophical and poetic discourse

Ключавыя словы: канвергенцыя, метафізіка, паэзія, філасофія

Аналіз і шматаспектнае даследаванне паэтычных тэкстаў А. Разанава, І. Бабкова, М. Баярына, Г. Айгі, К. Кедрава паказаў, што філасофскі і паэтычны дыскурсы цесна ўзаемадзеючы ў творчасці азначаных аўтараў.

На падставе гэтага можна сцвярджаць, што ідэя сінтэзу двух тыпаў спазнання свету – навуковага (філасофія) і мастацкага (паэзія), паўстаўшая з часоў з’яўлення мастацкай пісьменнасці, ілюструе імкненне да пашырэння межаў адлюстравання рэчаіснасці. Канвергенцыя паэтычных і філасофскіх тэкстаў у XX – XXI ст.ст. уяўляе сабой рэгулярны ўзаеманакіраваны працэс, які развіваецца і праяўляецца на семантычным і лексічным ўзроўнях. Таксама можна сцвярджаць, што з’яўленне філасофскіх канцэптаў у рэцэпцыі азначаных паэтаў абумоўлена складанасцю іх квазіфіласофскіх сістэм.

А. Разанаў, абапіраючыся на тэарэтычныя працы па супрэматызму К. Малевіча, а таксама на эстэтычныя пошукі рускіх авангардыстаў, стварае сваю канцэпцыю супрэматызму і праецыруе яе ў літаратурную сферу, ствараючы новыя жанры – зномы, квантэмы, пункціры. Вобразы шляху/дарогі, пошуку, птаха/палёту, мяжы дыялагічных філасофскім ідэям антынамічнага быцця І. Канта, экзістэнцыялізму М. Хайдэгера, Ж. П. Саратра, усходняй традыцыі медытатывага сузірання жыцця, натурфіласофіі. Праз пераасэнсаванне духоўнага феномена сінтэзу паганскага і хрысціянскага А. Разанаў стварае ўласную мадэль беларускага нацыянальнага камасу, якая канцэптуальна ўвасоблена ў праекце “Яйкавадраты”. Універсалізм і інтэлектуалізм творчасці А. Разанава заснаваныя на каардынатах беларускага быцця і рухаюцца ў вектары нацыянальнага светаўспрыняцця.

Экзістэнцыйная вобразнасць паэзіі І. Бабкова, М. Баярына, а таксама ўвасабленне імі буддысцкай і індуісцкай філасофіі дазваляюць казаць пра дыялагічны характар узаемадзеяння паэтычнага і філасофскага модусаў. Нашыя высновы пацвярджае і метафізічная вобразнасць, характэрная для паэзіі згаданых аўтараў. Метафізічнае праяўляецца ў паэтычным тэксце праз увасабленне ідэі сінтэзу матэрыяльнага і ідэальнага: вобразы сну (ідэальнае) і горада (матэрыяльнае). У паэтычным свеце І. Бабкова з’яднаны і вобразна пераінтэрпрэтаваны філасофскія сістэмы захаду (прадстаўленай Хайдэгераўскай філасофіяй экзістэнцыялізму) і усходу (прадстаўленай філасофскім вучэннем Будды).

Дыялагічны характар узаемадзеяння філасофскага і паэтычнага прадстаўлены ў творчасці паэта-метафізіка Г. Айгі. Асобныя вершы паэта ўяўляюць сабой паэтычны каментар да філасофскіх тэкстаў С. К’еркегора. К. Кедраў праз сінтэз метафізікі і навукі з літаратурай стварыў новую касмалагічную мадэль светабудовы, увёў паняцці метаметафары і метакода.

Такім чынам, выразна вылучаюцца некалькі тыпаў канвергенцыі філасофскага і паэтычнага:

- інтэртэкстуальны дыялог (прадстаўлены творчасцю І. Бабкова, М. Баярына, Г. Айгі);
- паэтычны каментар да філасофскага тэксту (Г. Айгі);
- інтэрпрэтацыя пэўных філасофскіх ідэй і стварэнне сваёй квазіфіласофскай сістэмы (А. Разанаў, К. Кедраў).

© БГУ

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЛИНГВИСТИЧЕСКИХ КОРПУСОВ В ОБУЧЕНИИ РКИ КИТАЙСКИХ УЧАЩИХСЯ

ВАН ЦИН, А.А. БАРКОВИЧ

Article is devoted to analyze lexical-semantic and morphological difficulties in teaching Chinese students Russian as foreign language. Corpus linguistics is used to analyze and research a number of linguistic questions and offers a unique insight into the dynamic of language which has made it one of the most widely used linguistic methodologies. The teacher would act as a research facilitator rather than the more traditional impartor of knowledge. The benefit of such student-centered discovery learning is that the students are given access to the facts of authentic language use, which comes from real contexts rather than being constructed for pedagogical purposes, and are challenged to construct generalizations and note patterns of language behavior

Ключевые слова: лингвистические корпусы, обучение РКИ, лексико-семантические и морфологические трудности, китайские учащиеся

Использование корпусов текстов дает возможность исследовать разнообразные языковые единицы, интересующие как ученых, так и учащихся. Лингвистические корпусы представляют новый эффективный инструмент при изучении иностранного языка. В настоящее время Национальный корпус русского языка (далее – НКРЯ) и Корпус современного китайского языка Пекинского университета (далее – КСКЯПУ) являются самыми распространенными лингвистическими корпусами на своих языках. Корпусы русского и китайского языков содержат многочисленный материал для изучения языков практически на любом уровне. Естественно, они имеют большое значение и в обучении иностранному языку, в том числе РКИ.